

Saksframlegg

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL: OPPSTART AV ARBEID MED NY PLANSTRATEGI

Arkivsaksnr.: 10/41642

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til vedtak:

Formannskapet vedtar oppstart av arbeidet med ny kommunal planstrategi i henhold til plan- og bygningslovens bestemmelser. Utkast til ny planstrategi som skal sendes på høring, skal legges fram til vedtak etter at nytt kommunestyre har tiltrådt.

::: Sett inn innstillingen over denne linja

... Sett inn saksutredningen under denne linja

Saksutredning:

Denne saken handler om oppstart og omfang av arbeidet med ny planstrategi for kommuneplanens samfunnsdel. Kommunene er i følge plan- og bygningsloven pålagt å utarbeide og vedta en planstrategi i løpet av det første året i den nye kommunestyreperioden. Planstrategien skal avklare planbehovet for perioden.

Historikk:

Trondheim kommune vedtok 10. juni 2010 kommuneplanens samfunnsdel 2009-2020. Kommuneplanens samfunnsdel skal ha en fireårig handlingsdel som følger opp vedtatte mål og strategier. Handlingsdelen er integrert med økonomiplanen for 2011-2014. Dette betyr at Trondheim kommune har en ny samfunnsdel og at det gjennom økonomiplanarbeidet utarbeides handlingsdel forankret i vedtaket. Kommuneplanens samfunnsdel har mål, delmål og strategier som er svar på de utfordringene planstrategien til kommuneplanens samfunnsdel definerte. Planstrategien ble vedtatt 4. desember 2008, og ble utarbeidet med bred medvirkning internt og eksternt. Planstrategien var dessuten basert på sambruk av fakta og scenarier fra planstrategien for Felles fylkeplan 2009-2012.

Fakta:

Å vedta en planstrategi etter hvert valg er en lovpålagt oppgave

Plan- og bygningsloven (pbl) ble endret med virkning fra 01. juni 2009, og gjennom endringene presiseres kommunenes ansvar for å systematisere sitt planverk og analysere sitt planbehov. En planstrategi skal avklare de viktigste utfordringene og utrede planbehovet. Planstrategien kan i sin tur bygge på andre dokumenter som beskriver utfordringer knyttet til samfunnsutviklingen, langsiktig arealbruk, miljø, sektorenes virksomheter med mer.

Trondheim kommunes planstrategi fra 2008 definerte seks utfordringer som kommuneplanens samfunnsdel skulle prioritere å finne løsninger for. Vedtaket inneholder ikke noe om planstruktur,

plansystem eller bruk av planbegrepet og kjennetegn ved kommunens planer for øvrig. Rådmannen vil fremme sak for bystyret som tar opp slike problemstillinger og redegjør for kommunens plan- og styringssystem.

§ 10-1. Kommunal planstrategi

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11.

I kraft 1 juli 2009, se § 34-1

En skal ikke utarbeide og vedta flere planer enn det er bruk for

Plan- og bygningsloven fastslår at det skal bare utarbeides planer der det strengt vurdert er behov for det, og / eller der lovverket forutsetter at det finnes planer. For Trondheim kommune, som også etter valget i 2011 har en fersk samfunnsdel, samt en arealdel som etter planen skal vedtas i 2012, betyr derfor vedtak av ny planstrategi ikke nødvendigvis at det skal utarbeides helt ny kommuneplanens samfunnsdel. Om, og hvor mye som eventuelt skal endres, vil være et politisk spørsmål.

§3.1, utdrag

Planleggingen skal bygge på økonomiske og andre ressursmessige forutsetninger for gjennomføring og ikke være mer omfattende enn nødvendig.

I kraft 1 juli 2009, se § 34-1.

Staten vil komme med et forventningsbrev

Nytt i dette arbeidet er også innføring av et statlig forventningsbrev.

§ 6-1. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

For å fremme en bærekraftig utvikling skal Kongen hvert fjerde år utarbeide et dokument med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette skal følges opp i planleggingen etter denne lov og legges til grunn for statens deltaking.

I kraft 1 juli 2009, se § 34-1.

Det nye forventningsbrevet har foreløpig ukjent form og innhold, og det første brevet av denne

Trondheim kommune

typen er ventet å komme seinest 01.07.2011. Siden dette er nytt, er det uklart om forventningsbrevet konkret vil føre til behov for nye kommunale planer.

Oppstart av arbeidet med planstrategien kan skje før valget av nytt kommunestyre

Det er opp til kommunene selv å beslutte når arbeidet med planstrategien starter, så lenge en oppfyller kravet om at den skal vedtas i løpet av det første året etter konstituering av nytt kommunestyre. Arbeidet med analyse av utfordringene og planbehovet tar erfaringsmessig noe tid. I dette arbeidet forutsettes det også medvirkning fra vesentlige samfunnsaktører. Det kan derfor være hensiktsmessig å starte arbeidet med ny planstrategi før valget. På den måten kan det foreligge et utkast som det nyvalgte kommunestyret kan behandle og sende på høring. Etter høring må et evt bearbeidet utkast legges fram for endelig vedtak i bystyret. For ulike måter å starte arbeidet på, inkl muligheten for å gjøre dette til en del av den politiske valgkampen, se f eks KS sitt inspirasjonshefte om kommunale planstrategier. (lenke bakerst i saksframlegget)

Det skal være sammenheng mellom samfunnsdelen og arealdelen

Planstrategien forutsettes å ta opp vesentlige forhold og utviklingstrekk, både når det gjelder samfunnsutviklingen generelt, og når det gjelder arealpolitikken. Kommuneplanens samfunnsdel legger flere føringer for arealdelen, f eks innen områder som miljø og transport. Pbl stiller ikke krav om samtidig behandling av de to plandelen, men det stilles krav om sammenheng. Trondheim kommune har erfaring både med samtidig behandling og med at de to delene behandles hver for seg. Erfaringene tilsier at separat behandling gir økt fokus på mål og strategier for samfunnsdelen, mens samtidig behandling lett drar oppmerksomheten over mot konkrete arealer og diskusjon om deres bruk.

§ 11-12. Oppstart av arbeid med kommuneplan

Kommuneplanen kan utarbeides samlet eller for samfunnsdel og kommuneplanens arealdel hver for seg, jf. §§ 11-2 og 11-5.

Når planarbeid, herunder revisjon av plan, igangsettes, skal berørte offentlige organer og andre interesserte varsles om formål og viktige problemstillinger for planarbeidet. Det skal alltid kunngjøres en melding om dette i minst én avis som er alminnelig lest på stedet, og gjennom elektroniske medier.

I kraft 1 juli 2009, se § 34-1.

Regional planstrategi forventes å legge føringer for kommunenes planer

Formannskapet vedtok i september 2010 at kommunen skal delta i arbeidet med den felles regionale planstrategien som gjennomføres i regi av Trøndelagsrådet og vedtas i de to fylkeskommunene samt Trondheim og Steinkjer kommuner. Dette arbeidet legges opp slik at et utkast vil være ferdig til vedtak om høring når nye fylkesting og kommunestyre triller. Det er vedtatt at arbeidet vil kunne ut i både en felles regional planstrategi og i egne deler for de to fylkene. Den regionale planstrategien forventes å påvirke kommunens planarbeid.

§ 7-2. Behandling og virkning av regional planstrategi

Forslag til regional planstrategi sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn. Fristen for å komme med uttalelse skal være minst seks uker. Planstrategien vedtas av regional planmyndighet.

Når regional planstrategi er vedtatt av regional planmyndighet, legges den fram for Kongen til godkjenning. Ved godkjenningen kan Kongen, etter drøfting med regional planmyndighet, vedta de endringer som finnes påkrevd ut fra hensynet til nasjonale interesser.

Statlige og regionale organer og kommunene skal legge den regionale planstrategien til grunn for det videre planarbeidet i regionen.

I kraft 1 juli 2009, se § 34-1.

Medvirkningskravet er absolutt

Den kommunale planstrategien skal sendes vesentlige statlige, private og frivillige aktører og ligge til ettersyn / sendes på høring på vanlig måte. Men også i arbeidet med å utarbeide utkastet til planstrategien forutsetter pbl medvirkning.

§ 5-1. Medvirkning

Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Kommunen skal påse at dette er oppfylt i planprosesser som utføres av andre offentlige organer eller private.

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

I kraft 1 juli 2009, se § 34-1.

§ 5-2. Høring og offentlig ettersyn

Når loven her bestemmer at et planforslag skal sendes på høring, skal forslaget sendes til alle statlige, regionale og kommunale myndigheter og andre offentlige organer, private organisasjoner og institusjoner, som blir berørt av forslaget, til uttalelse innen en fastsatt frist.

Når loven her bestemmer at et forslag skal legges ut til offentlig ettersyn, skal minst ett eksemplar av forslaget være lett tilgjengelig for alle, slik at enhver kan sette seg inn i det. Ved kunngjøring av planutkast skal det gjøres oppmerksom på om det foreligger alternative utkast til planen som ikke har vært eller vil bli kunngjort. Det skal i tilfelle også opplyses at de er tilgjengelige på planmyndighetens kontor.

Det skal legges til rette for elektronisk presentasjon og dialog i alle faser av planprosessen.

Nærmere krav til høring og offentlig ettersyn framgår av bestemmelsene for den enkelte plantype.

I kraft 1 juli 2009, se § 34-1.

Rådmannens vurdering:

Kommuneplanens samfunnsdel er nettopp vedtatt, og rådmannens ser ikke i dag noe umiddelbart behov for å revidere kommuneplanens samfunnsdel. Det er likevel nødvendig å forberede vedtak av ny planstrategi, jfr det som står over.

Arealdelen er under arbeid med sikte på vedtak i 2012, og det vil bli lagt fram sak for bystyret som tar for seg kommunens plan- og styringssystem.

Rådmannen tar sikte på å gjennomføre utarbeidelsen av planstrategien i tråd med bestemmelsene. Arbeidet vil skje i tett kontakt med arealplanarbeidet og arbeidet knyttet til den regionale planstrategien.

Konklusjon og forslag til vedtak:

Formannskapet vedtar oppstart av arbeidet med ny kommunal planstrategi i henhold til plan- og bygningslovens bestemmelser. Utkast til ny planstrategi som skal sendes på høring, skal legges fram til vedtak etter at nytt kommunestyre har tiltrådt.

Rådmannen i Trondheim, 22.10.2010

Elin Rognes Solbu
rådmann

Ragnhild Setsaas
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Lenker:

KS sitt inspirasjonshefte fra august 2010: <http://www.ks.no/PageFiles/12977/planhefte.pdf>

Plan- og bygningsloven, se Lovdata: <http://www.lovdata.no/all/hl-20080627-071.html#11-4>